EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 23.5.2022
COM(2022) 624 final

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Rumæniens nationale reformprogram 2022 og med Rådets udtalelse om Rumæniens konvergensprogram 2022

{SWD(2022) 624 final} - {SWD(2022) 640 final}

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Rumæniens nationale reformprogram 2022 og med Rådets udtalelse om Rumæniens konvergensprogram 2022

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker[1], særlig artikel 9, stk. 2,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer[2], særlig artikel 6, stk. 1,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

(1) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241[3] om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten trådte i kraft den 19. februar 2021. Genopretnings- og resiliensfaciliteten yder finansiel støtte til gennemførelse af reformer og investeringer og bidrager således med en finanseffekt finansieret af Unionen. Den bidrager til den økonomiske genopretning og til gennemførelsen af bæredygtige og vækstfremmende reformer og investeringer, navnlig til fremme af den grønne og den digitale omstilling, og vil samtidig styrke modstandsdygtigheden og den potentielle vækst i medlemsstaternes økonomier. Den hjælper også med at skabe mere holdbare offentlige finanser og styrke væksten og jobskabelsen på mellemlang og lang sigt. Det maksimale finansielle bidrag for hver medlemsstat inden for rammerne af genopretnings- og resiliensfaciliteten blev i overensstemmelse med artikel 11, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241 ajourført den XX. juni 2022.

---

1 EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1.

2 EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25.

3 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17).

(2) Den 24. november 2021 vedtog Kommissionen den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst, som markerede starten på det europæiske semester 2022 for samordning af de økonomiske politikker. Den tog behørigt hensyn til bekræftelsen på det sociale topmøde i Porto i maj 2021 af det fælles tilsagn om at fortsætte gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder, som blev proklameret af Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen den 17. november 2017. Det Europæiske Råd godkendte prioriteterne i den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst 2022 den 25. marts 2022. Den 24. november 2021 vedtog Kommissionen på grundlag af forordning (EU) nr. 1176/2011 ligeledes rapporten om varslingsmekanismen, hvori Rumænien blev udpeget som en af de medlemsstater, for hvilke der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse[4]. Samme dato vedtog Kommissionen forslaget til den fælles rapport om beskæftigelsen 2022, der indeholder en analyse af gennemførelsen af retningslinjerne for beskæftigelsen og principperne for den europæiske søjle for sociale rettigheder, og som blev vedtaget af Rådet den 14. marts 2022.

(3) Ruslands invasion af Ukraine i kølvandet på den globale pandemi har ændret den geopolitiske og økonomiske situation betydeligt. Invasionens indvirkning på medlemsstaternes økonomier har bl.a. kunnet mærkes gennem højere energi- og fødevarepriser og svagere vækstudsigter. De højere energipriser presser især de mest sårbare husholdninger, som er ramt eller risikerer at blive ramt af energifattigdom. EU oplever også en hidtil uset tilstrømning af personer, der flygter fra Ukraine. I den forbindelse blev direktivet om midlertidig beskyttelse den 4. marts 2022 taget i brug for første gang[5] med henblik på at give fordrevne personer fra Ukraine ret til lovligt ophold i EU samt adgang til uddannelse, arbejdsmarkedet, sundhedsydelser, bolig og sociale sikringsordninger. Der er stillet ekstraordinær støtte til rådighed for Rumænien gennem initiativet om samhørighedsaktionen for flygtninge i Europa (CARE) og mulighed for yderligere forfinansiering gennem programmet om genopretningsbistand til samhørighed og til områder i Europa (REACT-EU) med henblik på hurtigt at imødekomme behovet for at modtage og integrere personer, der flygter fra Ukraine.

(4) Under hensyntagen til en økonomisk og geopolitisk situation i hastig udvikling genoptages den brede samordning af den økonomiske politik og beskæftigelsespolitikken inden for det europæiske semester i 2022, idet forløbet også tilpasses gennemførelseskravene i forbindelse med genopretnings- og resiliensfaciliteten som skitseret i den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst 2022. Gennemførelsen af de vedtagne genopretnings- og resiliensplaner spiller en vigtig rolle for opfyldelsen af målene for samordning af den økonomiske politik under det europæiske semester, eftersom planerne indeholder foranstaltninger til at håndtere alle eller en betydelig del af de relevante landespecifikke henstillinger, der blev udstedt i forbindelse med semesterforløbet i 2019 og 2020. De landespecifikke henstillinger fra 2019 og 2020 er fortsat yderst relevante for genopretnings- og resiliensplaner, der er blevet revideret, ajourført eller ændret i henhold til artikel 14, 18 og 21 i forordning (EU) 2021/241, hvilket gælder for alle landespecifikke henstillinger, der blev udstedt før datoen for den modificerede plan.

---

4 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer (EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25.

5 Rådets gennemførelsesafgørelse (EU) 2022/382 af 4. marts 2022 om konstatering af massetilstrømning af fordrevne personer fra Ukraine som omhandlet i artikel 5 i direktiv 2001/55/EF og deraf følgende indførelse af midlertidig beskyttelse (EUT L 71 af 4.3.2022, s. 1).

(5) Den generelle undtagelsesklausul har været aktiveret siden marts 2020[6]. I sin meddelelse af 3. marts 2021[7] indtog Kommissionen den holdning, at beslutningen om, hvorvidt den generelle undtagelsesklausul skal deaktiveres eller fortsat skal anvendes, bør træffes som led i en overordnet vurdering af økonomiens tilstand med niveauet for den økonomiske aktivitet i Unionen eller i euroområdet sammenlignet med niveauet før krisen (ultimo 2019) som det bærende kvantitative kriterie. Den øgede usikkerhed og de alvorlige nedadrettede risici for de økonomiske udsigter som følge af krig i Europa samt de hidtil usete stigninger i energipriserne og de vedvarende forstyrrelser af forsyningskæderne berettiger, at stabilitets- og vækstpagtens generelle undtagelsesklausul fortsat er aktiveret i hele 2023.

(6) Den 2. marts 2022 vedtog Kommissionen en meddelelse, som udstikker overordnede finanspolitiske retningslinjer for 2023 med henblik på at hjælpe medlemsstaterne med at forberede deres stabilitets- og konvergensprogrammer og dermed styrke den politiske samordning[8]. På grundlag af de makroøkonomiske udsigter i vinterprognosen 2022 bemærkede Kommissionen, at det forekommer hensigtsmæssigt at gå fra en samlet set understøttende finanspolitisk kurs i 2020-2022 til en overvejende neutral samlet finanspolitisk kurs i 2023, samtidig med at der udvises parathed til at reagere på udviklingen i den økonomiske situation. Kommissionen meddelte, at de finanspolitiske henstillinger for 2023 fortsat bør differentieres mellem medlemsstaterne under hensyntagen til eventuelle afsmittende virkninger mellem landene. Kommissionen opfordrede medlemsstaterne til at følge disse retningslinjer i deres stabilitets- og konvergensprogrammer. Kommissionen forpligtede sig til at følge den økonomiske udvikling nøje og tilpasse sine politiske retningslinjer efter behov og senest i forbindelse med forårspakken under det europæiske semester i slutningen af maj 2022.

(7) For så vidt angår de finanspolitiske retningslinjer, som blev udstukket den 2. marts 2022, tager de finanspolitiske henstillinger for 2023 hensyn til den forværrede økonomiske situation, den øgede usikkerhed og yderligere nedadrettede risici og den højere inflation sammenlignet med vinterprognosen. Den finanspolitiske reaktion skal derfor tage sigte på at forøge de offentlige investeringer i grøn og digital omstilling og energisikkerhed og på at opretholde købekraften i de mest sårbare husholdninger med henblik på at afbøde virkningerne af energiprisstigningerne og begrænse inflationspresset fra anden runde-effekter ved hjælp af målrettede og midlertidige foranstaltninger; finanspolitikken skal forblive fleksibel, så den kan tilpasses de hurtigt skiftende omstændigheder, og den skal i de enkelte lande afpasses efter deres finanspolitiske og økonomiske situation, herunder med hensyn til eksponering for krisen og tilstrømningen af fordrevne personer fra Ukraine.

(8) Den 31. maj 2021 indgav Rumænien sin nationale genopretnings- og resiliensplan til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, i forordning (EU) 2021/241. Kommissionen har i medfør af artikel 19 i forordning (EU) 2021/241 vurderet genopretnings- og resiliensplanens relevans, effektivitet, virkningsfuldhed og sammenhæng i overensstemmelse med vurderingskriterierne i bilag V til forordningen.

---

6 Meddelelse fra Kommissionen til Rådet om aktivering af stabilitets- og vækstpagtens generelle undtagelsesklausul, Bruxelles (COM(2020) 123 final af 20.3.2020).

7 Meddelelse fra Kommissionen til Rådet – Et år siden covid-19 brød ud: finanspolitisk reaktion, Bruxelles (COM(2021) 105 final af 3.3.2021).

8 Meddelelse fra Kommissionen til Rådet – Finanspolitiske retningslinjer for 2023, Bruxelles (COM(2022) 85 final af 2.3.2022).

Den 3. november 2021 vedtog Rådet en afgørelse om godkendelse af vurderingen af Rumæniens genopretnings- og resiliensplan[9]. Tilrådighedsstillelsen af trancher er betinget af, at Kommissionen i overensstemmelse med artikel 24, stk. 5, i forordning (EU) 2021/241 har truffet en afgørelse om, at Rumænien på tilfredsstillende vis har opfyldt de relevante milepæle og mål, der er anført i Rådets gennemførelsesafgørelse. En tilfredsstillende opfyldelse forudsætter, at opfyldelsen af forudgående milepæle og mål ikke er blevet tilbagerullet.

(9) Den 12. maj 2022 fremlagde Rumænien sit nationale reformprogram 2022 og den 4. maj sit konvergensprogram 2022, dvs. efter fristen i artikel 4 i forordning (EF) nr. 1466/97. For at tage hensyn til de indbyrdes sammenhænge mellem de to programmer er de blevet vurderet sammen. Det nationale reformprogram 2022 afspejler i overensstemmelse med artikel 27 i forordning (EU) 2021/241 også Rumæniens halvårlige rapportering om de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af genopretnings- og resiliensplanen.

(10) Den 23. maj 2022 offentliggjorde Kommissionen landerapporten for Rumænien[10]. Heri foretages der en vurdering af Rumæniens fremskridt med hensyn til at gennemføre de relevante landespecifikke henstillinger, der blev vedtaget af Rådet i 2019, 2020 og 2021, og der gøres status over Rumæniens gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen med udgangspunkt i resultattavlen for genopretnings- og resiliensfaciliteten. På grundlag af denne analyse er der i landerapporten udpeget mangler med hensyn til udfordringer, som enten ikke håndteres eller kun håndteres delvist i genopretnings- og resiliensplanen, ligesom der også afdækkes nye udfordringer, herunder som følge af Ruslands invasion af Ukraine. Rapporten indeholder også en vurdering af Rumæniens fremskridt med gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder og opfyldelse af EU's overordnede mål vedrørende beskæftigelse, færdigheder og fattigdomsbekæmpelse samt af fremskridtene med gennemførelsen af FN's mål for bæredygtig udvikling.

(11) Kommissionen har foretaget en dybdegående undersøgelse for Rumænien efter artikel 5 i forordning (EU) nr. 1176/2011 og offentliggjorde resultatet heraf den 23. maj 2022[11]. Kommissionen konkluderede, at Rumænien er berørt af makroøkonomisk ubalance. Sårbarhederne vedrører navnlig betalingsbalancen, der er knyttet til et stort offentligt underskud, og problemer med konkurrenceevnen, der er ved at dukke op igen.

(12) Den 3. april 2020 vedtog Rådet afgørelse (EU) 2020/509 og fastslog, at der forelå et uforholdsmæssigt stort underskud i Rumænien på grund af manglende opfyldelse af underskudskriteriet i 2019[12]. Den 3. april 2020 fremsatte Rådet også en henstilling med henblik på at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort offentligt underskud i Rumænien til ophør senest i 2022[13]. I lyset af den store nedgang i den økonomiske aktivitet som følge af covid-19-pandemien og det dermed forbundne

---

9 Rådets gennemførelsesafgørelse af 3. november 2021 om godkendelse af vurderingen af Rumæniens genopretnings- og resiliensplan (ST 12319/21, ST12319/21 ADDI)

10 SWD(2022) 638 final.

11 COM(2022) 624.

12 Rådets afgørelse (EU) 2020/509 af 3. april 2020 om et uforholdsmæssigt stort underskud i Rumænien (EUT L 110 af 8.4.2020, s. 58).

13 Rådets henstilling af 3. april 2020 med henblik på at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud i Rumænien til ophør (EUT C 116 af 8.4.2020, s. 1).

behov for finanspolitikker til støtte for genopretningen i 2021 og 2022 rettede Rådet den 18. juni 2021 en ny henstilling til Rumænien[14] om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør senest i 2024. Rumænien bør nå et mål for det offentlige underskud på 8,0 % af BNP i 2021, 6,2 % af BNP i 2022, 4,4 % af BNP i 2023 og 2,9 % af BNP i 2024, hvilket svarer til en nominel vækst i de primære offentlige nettoudgifter på 3,4 % i 2021, 1,3 % i 2022, 0,9 % i 2023 og 0,0 % i 2024. Dette svarer til en årlig strukturel tilpasning på 0,7 % af BNP i 2021, 1,8 % af BNP i 2022, 1,7 % af BNP i 2023 og 1,5 % af BNP i 2024. Proceduren har været stillet i bero siden efteråret 2021, efter Kommissionens vurdering af, om der er truffet effektive foranstaltninger.

(13) Ifølge opgørelser fra Eurostat udgjorde Rumæniens offentlige underskud i 2021 7,1 % af BNP, mens den offentlige gæld udgjorde 48,8 % af BNP. Dette er i overensstemmelse med det mål for det samlede offentlige underskud for 2021, som henstillet af Rådet. Tilpasningen af den strukturelle saldo for 2021 er på 1,5 procentpoint af BNP, hvilket er over de anbefalede 0,7 procentpoint.

(14) Det makroøkonomiske scenarie, der ligger til grund for budgetfremskrivningerne i konvergensprogrammet for 2022, er realistisk i 2022 og positivt derefter. Regeringen forventer en realvækst i BNP på 2,9 % i 2022 og 4,4 % i 2023. Til sammenligning ventes der ifølge Kommissionens forårsprognose 2022 en lavere realvækst i BNP på 2,6 % i 2022 og 3,6 % i 2023. Forskellene skyldes primært den høje inflation, der påvirker husholdningernes købekraft, indvirkningen af den forværrede tillid på forbrug og investeringer som følge af den internationale situation og et negativt bidrag fra nettoeksporten, da energiråvarepriserne forventes at fortsætte med at stige. I sit konvergensprogram for 2022 forventer regeringen, at det samlede underskud vil falde til 6,2 % af BNP i 2022 og til 4,4 % i 2023. Faldet i 2022 afspejler hovedsagelig en kraftig vækst i det nominelle BNP, en forventet stigning i effektiviteten af skatteopkrævningen, en fastfrysning af de fleste lønninger i den offentlige sektor og planen om at holde stigningen i udgifterne til varer og tjenesteydelser, social bistand og andre overførsler under vækstraten for det nominelle BNP. Ifølge konvergensprogrammet for 2022 ventes den offentlige gældskvote at stige til 49,4 % i 2022 og til 49,7 % i 2023. På grundlag af de politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, forventes der ifølge Kommissionens forårsprognose 2022 et offentligt underskud i 2022 og 2023 på henholdsvis 7,5 % og 6,3 % af BNP. Dette er højere end det underskud, der blev fremskrevet i konvergensprogrammet for 2022, hovedsagelig på grund af forventede højere sociale udgifter og renteudgifter, den højere anslåede nettoeffekt af foranstaltninger til håndtering af den kraftige stigning i energipriserne, en mere forsigtig antagelse om den forventede indtægtsstigning fra skatteopkrævning og manglen på anførte konsolideringsforanstaltninger på programmets udgiftsside. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2022 ventes den offentlige gældskvote at blive højere, nemlig 50,9 % i 2022 og 52,6 % i 2023. Forskellen skyldes hovedsagelig det større forventede underskud.

Ifølge Kommissionens forårsprognose 2022 anslås den potentielle produktionsvækst på mellemlang sigt (gennemsnit over 10 år) at være på 3,6 %. Dette skøn tager dog ikke højde for virkningerne af de reformer, der indgår i genopretnings- og resiliensplanen, og som kan øge Rumæniens potentielle vækst.

[14] Rådets henstilling af 18. juni 2021 med Rådets udtalelse om Rumæniens konvergensprogram for 2021 (EUT C 304 af 29.7.2021, s. 107).

(15) I 2022 udfasede regeringen størstedelen af de foranstaltninger, der blev truffet som reaktion på covid-19-krisen, og de midlertidige nødhjælpsforanstaltninger forventes således at aftage fra 1,1 % af BNP i 2021 til 0,2 % af BNP i 2022. Det offentlige underskud påvirkes af de foranstaltninger, der er vedtaget for at imødegå de økonomiske og sociale virkninger af stigningen i energipriserne, som ifølge Kommissionens forårsprognose 2022 anslås til 0,7 % af BNP i 2022 og 0,1 % af BNP i 2023[15]. Disse foranstaltninger består primært af prislofter på detail- og engrospriser på udgiftssiden og beskatning af energiproducenternes ekstra fortjeneste på indtægtssiden. Andre foranstaltninger omfatter kompensationsordninger for husholdningers og SMV'ers energi- og gasregninger og energitilskud til sårbare forbrugere. Disse foranstaltninger er blevet bebudet som midlertidige. Hvis energipriserne dog også fortsat er høje i 2023, vil nogle af disse foranstaltninger eventuelt blive videreført. Nogle af disse foranstaltninger er ikke målrettede, navnlig det generelle prisloft på husholdningernes energipriser. Det offentlige underskud påvirkes også af omkostningerne ved at tilbyde midlertidig beskyttelse til fordrevne personer fra Ukraine, som ifølge Kommissionens forårsprognose 2022 forventes at udgøre 0,1 % af BNP i både 2022 og 2023[16], samt forsvarsudgifterne, der stiger med 0,5 procentpoint af BNP i 2023.

(16) Det forventede samlede underskud for 2022 ligger ifølge Kommissionens forårsprognose 1,3 procentpoint af BNP over det mål for det samlede underskud, som Rådet anbefalede, mens tilpasningen af den strukturelle saldo forventes at være -0,2 procentpoint. af BNP i 2022 sammenlignet med de anbefalede 1.8 procentpoint af BNP. Dette kræver en omhyggelig analyse baseret på udgiftsmålet. I 2022 forventes væksten i de primære nettoudgifter (justeret for engangsforanstaltninger og finanspolitiske foranstaltninger på indtægtssiden) ifølge Kommissionens forårsprognose at ligge på 9,6 %, hvilket er over de anbefalede 1,3 %. Den forventede vækst i de samlede udgifter i 2022 skyldes primært stigningen i de sociale udgifter som følge af indeksregulering af pensionerne og de budgetterede sociale foranstaltninger samt budgetomkostningerne ved foranstaltningerne til at lægge prislofter på energipriserne (eksklusive foranstaltninger på indtægtssiden) og til at håndtere strømmen af fordrevne personer fra Ukraine. Udgiftsvæksten til forbrug i produktionen, primært som følge af den forventede høje stigning i forbrugerpriserne, spiller også en rolle, om end i mindre omfang. Afvigelsen i nettoudgiftsvæksten i forhold til henstillingen går i samme retning som afvigelsen i tilpasningen af den strukturelle saldo, om end med et større omfang (2,7 procentpoint af BNP i tilfælde af nettoudgiftsvækst sammenlignet med 2,0 procentpoint af BNP for den strukturelle saldo). Forskellen kan delvis forklares ved den højere indtægtskvote, som ifølge Kommissionens forårsprognose 2022 forventedes for 2022 i forhold til Kommissionens forårsprognose 2021 (højere med 0,9 procentpoint af BNP), hvilket forbedrer den strukturelle saldo, men ikke påvirker udgiftsmålet. På grundlag af den

---

15 Tallene viser niveauet for de årlige budgetomkostninger ved de foranstaltninger, der er truffet siden efteråret 2021, herunder løbende indtægter og udgifter samt – hvor det er relevant – investeringsudgiftsforanstaltninger.

16 Det samlede antal fordrevne personer fra Ukraine til EU forventes gradvist at nå op på 6 mio. ved udgangen af 2022, og deres geografiske fordeling anslås på grundlag af størrelsen af den eksisterende diaspora, den relative befolkning i den modtagende medlemsstat og den faktiske fordeling af fordrevne personer fra Ukraine i hele EU pr. marts 2022. For budgetudgifter pr. person er skønnene baseret på Kommissionens Fælles Forskningscenters Euromod-mikrosimuleringsmodel, idet der tages hensyn til både kontantoverførsler, som personer kan få, samt naturalydelser såsom uddannelse og sundhedspleje.

omhyggelige analyse er der risiko for, at Rumænien ikke er i overensstemmelse med de finanspolitiske mål for 2022, der er fastsat i Rådets henstilling af 18. juni 2021.

(17) Det forventede samlede underskud for 2023 ligger ifølge Kommissionens forårsprognose 1,9 procentpoint af BNP over det mål for det samlede underskud, som Rådet anbefalede, mens tilpasningen af den strukturelle saldo forventes at være 0,0 procentpoint af BNP i 2022 sammenlignet med de anbefalede 1,7 procentpoint af BNP. Dette kræver en omhyggelig analyse baseret på udgiftsmålet. I 2023 forventes væksten i de primære nettoudgifter (justeret for engangsforanstaltninger og finanspolitiske foranstaltninger på indtægtssiden) ifølge Kommissionens forårsprognose at ligge på 1,7 %, som er over de anbefalede 0,9 %, hvilket skyldes manglende konkrete foranstaltninger for at nå målene. På grundlag af den omhyggelige analyse er der risiko for, at Rumænien ikke er i overensstemmelse med de finanspolitiske mål for 2023, der er fastsat i Rådets henstilling af 18. juni 2021. I lyset af risikoen for ikke at nå de anbefalede finanspolitiske mål i 2022 og 2023 synes yderligere budgetforanstaltninger at være relevante for at blive på tilpasningsstien og opnå en korrektion af det uforholdsmæssigt store underskud senest i 2024.

(18) Ifølge konvergensprogrammet 2022 forventes det offentlige underskud gradvist at falde til 2,95 % af BNP i 2024 og til 2,9 % af BNP i 2025. Det offentlige underskud ventes derfor at komme ned under 3 % af BNP i 2024. Den finanspolitiske konsolidering forventes primært på budgettets udgiftsside. Der foreligger imidlertid ingen oplysninger om de påtænkte underliggende konsolideringsforanstaltninger. Ifølge programmet forventes den offentlige gældskvote at stabilisere sig inden 2025, nærmere bestemt med et fald til 49,4 % i 2024 og til 48,9 % i 2025. På grundlag af Kommissionens analyse synes risiciene for gældsbæredygtigheden at være høje på mellemlang sigt.

(19) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra b), i og bilag V, kriterie 2.2, til forordning (EU) 2021/241 indeholder genopretnings- og resiliensplanen et omfattende sæt gensidigt forstærkende reformer og investeringer, som skal gennemføres senest i 2026. Disse hjælper med at håndtere alle eller en betydelig del af de økonomiske og sociale udfordringer, der er skitseret i de landespecifikke henstillinger, som Rådet rettede til Rumænien i forbindelse med det europæiske semester i 2019 og 2020, såvel som i alle landespecifikke henstillinger, der er blevet udstedt før datoen for vedtagelse af planen. Planen omhandler navnlig fuld digitalisering af skatteforvaltningen og gradvis udfasning af overdrevne skatteincitamenter med henblik på at forbedre de offentlige finansers kvalitet og bæredygtighed. Planen bidrager også til at sikre bæredygtighed og retfærdighed i det offentlige pensionssystem. Reformer af sundhedssektoren ledsaget af digitaliseringsinvesteringer forventes at forbedre adgangen til og omkostningseffektiviteten og modstandsdygtigheden af sundhedssystemet. Evidensbaseret beslutningstagning, langsigtet planlægning og offentlige høringer samt foranstaltninger, der har til formål at forbedre den offentlige udbudsproces, forventes at bidrage til at forbedre den offentlige forvaltnings kvalitet og effektivitet, hvilket vil føre til en bedre udnyttelse af EU-midler. Ved at styrke retsvæsenets uafhængighed og øge dets effektivitet, forbedre adgangen til domstolsprøvelse og intensivere bekæmpelsen af korruption sigter planen mod at tackle de største problemer for retssikkerheden i Rumænien i overensstemmelse med Den Europæiske Unions Domstols relevante retspraksis og under hensyntagen til henstillingerne i rapporterne fra mekanismen for samarbejde og kontrol, rapporterne fra Sammenslutningen af Stater mod Korruption (Greco), Venedigkommissionens udtalelser og retsstatsrapporterne. Centrale reformer vedrørende fastsættelse af

mindstelønninger og minimumsinklusionsindkomst, styrkelse af virksomhedsledelsen i statsejede virksomheder og om social dialog tager også fat på gentagne landespecifikke henstillinger. Med planen indføres der tillige et fælles, inklusivt og kvalitetspræget førskoleundervisnings- og børnepasningssystem ledsaget af investeringer i børnepasning. Planen fremmer bæredygtige og digitale investeringer og støtter forsknings- og udviklingsaktiviteter. Centrale reformer og investeringer i dekarbonisering, oprettelsen af en "forvaltningssky" og indførelsen af det elektroniske identitetskort bidrager til at støtte den grønne og den digitale omstilling.

(20) Gennemførelsen af Rumæniens genopretnings- og resiliensplan forventes at bidrage til yderligere at fremme den grønne og den digitale omstilling. Foranstaltningerne til støtte for klimamål i Rumænien omfatter et beløb, der svarer til 41 % af planens samlede tildeling, mens foranstaltningerne til støtte for digitale mål omfatter et beløb, der svarer til 21 % af planens samlede tildeling. En fuld gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen i overensstemmelse med de relevante milepæle og mål vil hjælpe Rumænien med at komme sig hurtigt oven på covid-19-krisen og samtidig styrke landets modstandsdygtighed. Det er fortsat vigtigt systematisk at inddrage arbejdsmarkedets parter og andre relevante interessenter for at sikre en vellykket gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen samt af andre økonomipolitiske og beskæftigelsespolitiske tiltag, der går ud over planen, og således sikre et bredt ejerskab til den overordnede politiske dagsorden.

(21) Rumænien forelagde programmeringsdokumenterne vedrørende samhørighedspolitikken[17] den 14. april 2022 for partnerskabsaftalen og den 6. maj 2022 for sit første program. Rumænien vil i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1060 af 24. juni 2021 tage hensyn til de relevante landespecifikke henstillinger i forbindelse med programmeringen af midlerne under samhørighedsfondene for perioden 2021-2027. Dette er en forudsætning for at øge effektiviteten og få størst mulig merværdi af den finansielle støtte, der modtages via samhørighedsfondene, og samtidig fremme koordineringen, komplementariteten og sammenhængen mellem disse fonde og Unionens øvrige instrumenter og fonde. En vellykket gennemførelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten og af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken kræver også, at flaksehalesene for investeringer til støtte for den grønne og den digitale omstilling og en afbalanceret territorial udvikling fjernes.

(22) I overensstemmelse med den opfordring, som EU's stats- og regeringschefer fremsatte i Versailleserklæringen, er formålet med REPowerEU-planen at udfase Den Europæiske Unions afhængighed af import af fossile brændstoffer fra Rusland så hurtigt som muligt. Med henblik herpå er man i dialog med medlemsstaterne i færd med at udpege de bedst egnede projekter, investeringer og reformer på nationalt, regionalt og EU-plan. Disse foranstaltninger skal reducere den samlede afhængighed af fossile brændstoffer og flytte importen af fossile brændstoffer væk fra Rusland.

(23) Ifølge data fra 2020 er Rumæniens energimiks i høj grad baseret på fossile brændstoffer, hvor olie og gas udgør hver ca. 30 %, mens kul udgør yderligere 10 %. Rumænien producerer selv ca. 80 % af den gas, landet forbruger, mens resten kommer fra Rusland (i EU som helhed udgør gasimporten den største del af forbruget, hvor gennemsnitligt 44 % af importen kommer fra Rusland). Med hensyn til råolie udgør importen fra Rusland 32 % af forbruget sammenlignet med EU-gennemsnittet på

[17] Forordning (EU) 2021/1060 (EUT L 231 af 30.6.2021, s. 159).

26 %[18]. Rumænien har forpligtet sig til at udfase kul inden 2032. For at nå dette ambitiøse mål omfatter den rumænske genopretnings- og resiliensplan og andre EU-fonde, såsom moderniseringsfonden, betydelige investeringer i fremme af dekarbonisering gennem installation af ny vedvarende energikapacitet. Den grønne omstilling og den forventede store stigning i energiforbruget vil imidlertid kræve betydelige opgraderinger af energitransmissionsnettet og en fremskyndet udrulning af grøn infrastruktur. Dette vil kræve forbedrede lovgivningsmæssige rammer og større investeringer samt en indsats for at sætte forbrugerne i stand til at deltage aktivt på elmarkedet, enten individuelt eller kollektivt gennem energifællesskaber. Fremrykning af investeringer i infrastruktur såsom lagre samt gas- og elsammenkoblinger med nabolande kan øge diversificeringen af energiforsyningen, markedsstabiliteten og evnen til at tilpasse regionale forskelle. Dette skal ses i sammenhæng både med Ruslands invasion af Ukraine og med nedbringelse af afhængigheden af import, da energisystemet stadig er stærkt afhængigt af fossile brændstoffer. Offshore gasfelter i Sortehavet giver desuden Rumænien en vigtig mulighed for at udbygge sin energiuafhængighed og i væsentlig grad støtte nabomedlemsstaternes bestræbelser på at mindske deres afhængighed af import af russisk naturgas. Det anbefales så vidt muligt at fremtidssikre nye infrastruktur- og netværksinvesteringer i forbindelse med gas for at lette deres langsigtede bæredygtighed via fremtidige ændringer til anvendelse af bæredygtige brændstoffer. Offshore gasfelter i Sortehavet giver desuden Rumænien en vigtig mulighed for at udbygge sin energiuafhængighed og i væsentlig grad støtte nabomedlemsstaternes bestræbelser på at mindske deres afhængighed af import af russisk naturgas. Samtidig forudses der med den rumænske genopretnings- og resiliensplan 3 mia. EUR i energieffektivitetsforanstaltninger i offentlige og private beboelsesejendomme samt i de industrielle sektorer. Det er nødvendigt at gå videre end denne første renoveringsbølge for at reducere energiforbruget og afhængigheden af fossile brændstoffer, da genopretnings- og resiliensplanens mål ikke vil omfatte hele bygningsmassen. Rumænien er nødt til yderligere at forbedre den politiske ramme for at fremskynde renoveringen af bygninger. Der er behov for en yderligere forhøjelse af ambitionsniveauet for at reducere drivhusgasemissionerne, styrke den vedvarende energi og øge energieffektiviteten, hvis "Fit for 55"-målene skal opfyldes.

(24) Den hurtigere omstilling til klimaneutralitet og væk fra brugen af fossile brændstoffer vil medføre betydelige omstruktureringsomkostninger i adskillige sektorer, men Rumænien vil som led i samhørighedspolitikken kunne trække på mekanismen for retfærdig omstilling til at mindske omstillingens socioøkonomiske virkning i de hårdest ramte områder. Rumænien vil også kunne trække på Den Europæiske Socialfond Plus til at forbedre beskæftigelsesmulighederne og styrke den sociale samhørighed.

(25) Rådet har undersøgt Rumæniens konvergensprogram 2022, og dets udtalelse[19] afspejles især i henstilling 1 nedenfor.

(26) På baggrund af Kommissionens dybdegående undersøgelse og denne vurdering har Rådet gennemgået det nationale reformprogram 2022 og konvergensprogrammet 2022. Dets henstillinger efter artikel 6 i forordning (EU) nr. 1176/2011 afspejles i

[18] Eurostat (2020), import fra Rusland i forhold til den samlede import. For gennemsnittet for EU-27 er den samlede import baseret på import fra lande uden for EU-27. For Rumænien omfatter den samlede import handel inden for EU. Råolie omfatter ikke raffinerede olieprodukter.

[19] .

henstilling 1, 2 og 3 nedenfor. Den finanspolitik, der er nævnt i henstilling 1, bidrager bl.a. til at afhjælpe ubalancer i forbindelse med det store og vedvarende underskud på betalingsbalancens løbende poster, da en bedre budgetsaldo vil bidrage til at mindske det store behov for ekstern finansiering i Rumæniens økonomi som helhed. De politiske tiltag, der er nævnt i henstilling 2, bidrager bl.a. til at håndtere sårbarheder relateret til konkurrenceevnen. De politikker, der henvises til i henstilling 3, bidrager bl.a. til at afhjælpe sårbarheder i forbindelse med betalingsbalancen på længere sigt.

HENSTILLER, at Rumænien i 2022 og 2023 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. føre en finanspolitik, der er i overensstemmelse med Rådets henstilling af 18. juni 2021 med henblik på at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud i Rumænien til ophør

2. fortsætte gennemførelsen af sin genopretnings- og resiliensplan i overensstemmelse med de milepæle og mål, der er anført i Rådets gennemførelsesafgørelse af 3. november 2021; hurtigt afslutte forhandlingerne med Kommissionen angående programmeringsdokumenterne vedrørende samhørighedspolitikken for 2021-2027 med henblik på at påbegynde gennemførelsen

3. mindske afhængigheden af fossile brændstoffer generelt; yderligere udvide produktionen af bæredygtig energi ved at fremskynde udviklingen af vedvarende energikilder, opgradere energitransmissionsnettene og øge sammenkoblingerne med nabomedlemsstaterne; øge tempoet og ambitionsniveauet for renoveringer for at fremme energieffektiviteten i bygningsmassen.

Udfærdiget i Bruxelles, den […].

På Rådets vegne
Formand